

LUNDS
UNIVERSITET

CTR / Judaistik

Johan Åberg

Kan man skämta om Förintelsen?

Förintelsen och judisk identitet

Varför dröjde det så länge innan man talade om Förintelsen?

Teologiska och filosofiska svar på Förintelsen

Ultraortodox judendom:	Bestraffning »Gud som antisionist» / »antisekularist»
Rubinstein:	Gud är död »enda rimliga svaret»
Berkovitz:	Gud »gömde sitt ansikte» framhållande av fria viljan
Fackenheim:	Uppmaning till respons ny uppenbarelse: 614:e budet – ge inte Hitler en postum seger
Peter Ochs:	Förintelsen som en uppmaning att förnya förbundet (jfr M. Buber och A. J. Heschel)

Judisk identitet efter Förintelsen

Jacob Neusner:	»Judaism of Holocaust and Redemption» Etnisk judisk identitet som lägger tonvikt vid Förintelsen och staten Israel
----------------	---

Förintelsen – från historisk verklighet till symbol?

Identitet och gränsdragning (jfr A. Cohen)

Gränsers betydelse för en gemenskaps identitet

markerar likhet och skillnad / kapslar in en gemenskaps identitet

Identitetsskapande gränser kan markeras på olika sätt

juridiskt (typ nationella / administrativa gränser) / fysiskt, t.ex. geografiskt (t.ex. berg / vattendrag) / etniskt / språkligt / religiöst / symboliskt / mentalt

Symbolisk / mental gränsdragning

olika innebörd för olika människor

innesluter element som värdeladdats (vissa begrepp är »bra-ord», andra »bu-ord»)

Identitet som gränsbevarande process

handlar om att vidmakthålla och utveckla symbolers »gemensamhet»

»Att förstå en gemenskap» = att greppa medlemmarnas uppfattning om sin gemenskap

Filmillustration

La vita è bella / Livet är underbart (Italien, 1997)

Train de Vie / Livets tåg (Frankrike, 1998)

JOHAN ÅBERG

Lunds universitet • Judaistik

Centrum för teologi och religionsvetenskap

Allhelgona kyrkogata 8, 223 62 Lund

Tel dir 046-222 43 33 • Fax 046-222 44 26

E-post Johan.Aberg@teol.lu.se • www.teol.lu.se/judaistik